

คู่มือการนิเทศแบบร่วมพัฒนานาวิชาชีพ ด้วยเทคนิคสามช่วยหนึ่ง

➤ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
(Individualized Education program: IEP) สำหรับครูผู้สอน
โรงเรียนจัดการเรียนรวม

นายบุรชาติ ศิริเป็ง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

เอกสารวิชาการ ศน.สพป.ชร 1 ที่ 54/2565
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ด้วยเทคนิคสามช่วยหนึ่ง

➤ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
(Individualized Education program: IEP) สำหรับครูผู้สอน
โรงเรียนจัดการเรียนรวม

นายบุรชาติ ศิริเป็ง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

เอกสารวิชาการ ศน.สพป.ชร 1 ที่ 54/2565
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑
เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

นายบุรชาติ ศิริเป็ง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือการนิเทศครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนรวมให้แก่ผู้รับผิดชอบ ผู้นิเทศใช้เป็นแนวทางในการนิเทศครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนรวม ไปใช้ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนรวม ที่ใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ภายในเล่มคู่มือฉบับนี้ โดยในคู่มือจะประกอบไปด้วยแผนการนิเทศ กระบวนการนิเทศ รูปแบบและเทคนิคการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา ผู้บริหาร ครู สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวมต่อไป

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

มกราคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	๗
สารบัญ.....	๘
บทที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและที่มาของการนิเทศ.....	๑
วัตถุประสงค์การนิเทศ.....	๙
เป้าหมายการนิเทศ.....	๙
ขอบเขตการนิเทศ.....	๑๐
บทที่ ๒ แนวทางการนิเทศ	๑๑
กรอบแนวทางการนิเทศติดตาม.....	๑๑
กระบวนการ และรูปแบบการนิเทศติดตาม.....	๑๒
เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ.....	๑๙
เทคนิคการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล.....	๒๐
การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศ.....	๒๒
บทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการนิเทศ.....	๒๔
บทที่ ๓ แผนการนิเทศและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ	๒๗
แผนการนิเทศ.....	๒๗
แนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ.....	๓๐
บรรณานุกรม.....	๓๕
ภาคผนวก.....	๓๘
ภาคผนวก ก แบบนิเทศ ติดตามและประเมินผลฯ และแบบสอบถามความคิดเห็น.....	๓๙
คณะกรรมการดำเนินงาน.....	๔๕

บทที่ ๑

บทนำคู่มือการนิเทศ

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

หลักการและที่มาของการนิเทศ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญเรื่องสิทธิคนพิการ โดยได้กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไว้หลายฉบับ สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ บัญญัติไว้ว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และ ความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองและบุคคล ย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้อยู่ในสถานะยากลำบาก ต้องได้รับความคุ้มครองและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดยทัดเทียมกันกับบุคคลอื่น และเพื่อตอบสนองเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และให้จัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ระบุในหมวด ๑ มาตรา ๕

(๓) ว่าคนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคลและกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ไว้ ๙ ประเภท ได้แก่ ๑.บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ๒.บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ๓.บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ๔.บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ๕.บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ๖.บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ๗.บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ๘.บุคคลออทิสติก และ ๙.บุคคลพิการซ้อนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ในมาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา กล่าวไว้ว่า ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้นซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๑ ที่กล่าวถึงสิทธิทางการศึกษาของคนพิการในการได้รับโอกาส และบริการ ทางการศึกษาในทุกระบบและทุกรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และมาตรา ๑๙ ที่กล่าวว่า ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เพื่อเป็นการประกันสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนการประกันคุณภาพของการให้บริการทาง

การศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนพิการ จำเป็นต้องจัดการศึกษาในรูปแบบของการจัดการเรียนร่วมและพัฒนาสู่การเรียนรวมเพื่อให้เด็กและเยาวชนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลได้มีนโยบายในการสร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย โดยส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิด ให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็ก สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษาและการเทียบโอนเพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาคนออกจากระบบการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้นำนโยบายเด็กพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เด็กพิการในวัยเรียนได้รับการศึกษาให้ได้มากที่สุด โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในวัยเรียนให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๑๘๕ เขตทั่วประเทศ เพื่อดำเนินการขยายผลการจัดการศึกษาให้เด็กพิการสู่โรงเรียนต่างๆ โดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษ ๗๗ ศูนย์ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศเป็นหน่วยประสานงานและดูแล ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ วิชาการและด้านอื่นๆ ตามบทบาทภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ในทั่วประเทศในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีการดำเนินงานและพัฒนากิจการศึกษาร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ๓,๙๔๓ โรงเรียน และมีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำนวน ๑,๒๒๘ โรงเรียน เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมและเรียนรวม.๒๕๕๘: ๓)

ปัจจุบันโรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum) ที่มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนทุกคน ในส่วนของการวัด

และประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้ผู้สอนจะต้องประเมินนักเรียนใน ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนและการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ให้เป็นเป้าหมายเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับเด็กปกติทั่วไปยังไม่เหมาะกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่เรียนรวมอยู่ด้วย ปัญหาที่พบได้แก่ ความไม่ยืดหยุ่นของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ยังไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาของชาติ ได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในหมวด ๔ มาตรา ๒๖ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินนักเรียนโดยพิจารณาจาก พัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้มีการวางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการดำเนินงานของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ซึ่งเรียนรวมอยู่ในสถานศึกษาทุกสังกัด เพื่อให้ครูผู้สอน สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลผู้เรียน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและในระดับชาติได้มีแนวทางในการวัดและประเมินผลนักเรียนพิการหรือบกพร่องได้อย่าง

เหมาะสม โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน โอกาส ความเท่าเทียม และไม่มีการเลือกปฏิบัติ นำไปสู่การพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ รวมทั้งสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป

จากข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มโรงเรียนเรียนรวม ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) พบว่า มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรวมทุกประเภทความพิการ ๑,๙๒๗ คน แบ่งเป็นประเภทความพิการได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ , ๒๕๖๔) ดังนี้

๑. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ๑๔ คน
๒. บุคคลที่มีความบกพร่องการได้ยิน ๗ คน
๓. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ๙๘ คน
๔. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ๓๔ คน
๕. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ๑,๒๗๐ คน
๖. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ๔ คน
๗. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ๕๔ คน
๘. บุคคลออทิสติก ๕๐ คน
๙. บุคคลพิการซ้อน ๕๔ คน
- รวม ๑,๕๘๕ คน

จะเห็นได้ว่า จำนวนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีจำนวนมากที่สุดเป็นลำดับแรก ซึ่งข้อมูลจากการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงราย และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ออกนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรวม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ครูในระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ จำนวน ๒๒ โรงเรียน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานที่เป็นปัญหามากที่สุด ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักการทางการศึกษาพิเศษ

และหลักการเรียนรวม โดยครูส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษแต่ยังนำไปสู่การปฏิบัติได้น้อย และมีปัญหาด้านการประสานความร่วมมือของผู้ปกครองให้รับทราบปัญหาและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนต้องจัดโดยครูเพียงคนเดียว ปัญหารองลงมา ได้แก่ การคัดกรองภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) ที่ไม่ถูกวิธี จึงทำให้นักเรียนเหล่านี้จะต้องเรียนรู้เหมือนเด็กปกติทั่วไปอยู่เป็นจำนวนมากและบางโรงเรียนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) ไม่ถูกต้องตามหลักการ ส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ ส่วนปัญหารองลงมาอีกปัญหาหนึ่ง คือ ครูไม่มีการวิเคราะห์ผู้เรียนและหลักสูตรที่มาจากการคัดกรองภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ จึงทำให้ครูต้องกำหนดเนื้อหาเอง รวมไปถึงปัญหาสื่อที่เหมาะสมอย่างจำกัด จากการสอบถามครู ยังมีความต้องการที่จะเรียนรู้กระบวนการผลิตแบบฝึกให้ตรงกับปัญหาเด็กมากที่สุด เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและส่งผลต่อการจัดทำผลงานวิชาการต่อไป ประกอบกับในปัจจุบันเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๑) โดยมีวิสัยทัศน์ว่า คนพิการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเสมอภาค และเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูในข้อที่ ๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒.๑ เน้นว่า การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมสำหรับคนพิการ โดยส่งเสริม การวิจัย พัฒนามาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบการศึกษา การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

การพัฒนาครูจึงเป็นประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ และมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กให้เกิดการเรียนรู้ได้ โดยทำงานร่วมกับผู้ปกครองในการวางแผนการจัดการศึกษาและการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน บทบาทของครูจึงเน้นการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมสำหรับคนพิการ โดยส่งเสริม การวิจัย พัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัด

หลักสูตร นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบการศึกษา การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคณาจารย์แต่ละประเภทและบุคคลของครู เพื่อให้คณาจารย์ได้รับการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคณาจารย์และประสานความร่วมมือผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการวางแผนการศึกษาในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน และกำหนดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในแต่ละครั้ง เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่อยู่สภาพแวดล้อมของเด็กในการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะครอบครัว ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ต้องวางแผนและทำงานร่วมกัน เมื่อรัฐได้จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ การปฏิบัติการในรูปแบบต่างๆ ด้านการจัดการเรียนรู้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้แก่ครู เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียน โดยทำงานประสานกันระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันผลิตครูการศึกษาพิเศษภายใต้การขึ้นทะเบียนเป็น “ผู้ให้บริการสอนเสริมตามกลุ่มสาระ” ที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเรื่อง สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐ ผลการอบรมยังทำให้ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กเหล่านี้ได้ตามความรู้ที่ได้จากการอบรมอย่างต่อเนื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง “การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนทางการศึกษาพิเศษ” ให้แก่ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาพิเศษในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติสามารถเรียนรู้ได้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภทและสอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน หากครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และสามารถนำความรู้จากพัฒนาตนเองไปสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน จักทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพต่อไป กระบวนการจัดการเรียนรู้ทางการศึกษาพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีกระบวนการที่สำคัญที่ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษต้องเรียนรู้และพัฒนาให้เกิดทักษะได้แก่ ๑) ความรู้ทั่วไปและการคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เบื้องต้น ๒) การจัดการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และ ๓) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางการศึกษาพิเศษ ซึ่งเมื่อครูผ่านการ

พัฒนาตนเองทั้ง ๓ เรื่อง และนำไปสู่การนำองค์ความรู้ไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของตนเองจะส่งผลให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นต่อไป

ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน จึงมีความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสอน การแนะนำ การอบรม การให้เข้าร่วมประชุมสัมมนา การศึกษาต่อและการจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวมีข้อดี ข้อจำกัดแตกต่างกัน แต่วิธีการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูงและใช้เวลาน้อย ตรงกับปัญหาและความต้องการของบุคลากรและหน่วยงานมากที่สุด คือ การฝึกอบรม (สมคิด บางโม, ๒๕๕๑: ๑) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมितिไกร (๒๕๔๔: ๕) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการในการเพิ่มคุณภาพการทำงาน หรือเตรียมการให้บุคลากรพร้อมที่จะทำงานหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง มีความมุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการในด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีความพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม การฝึกอบรมมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การอบรมในสถานที่ทำงาน การอบรมทางไกล การอบรมด้วยตนเอง เป็นต้น

ผู้ศึกษาในฐานะเป็นศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานหลักสูตรการศึกษาพิเศษเรียนรวม เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จึงสนใจที่จะพัฒนาครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนต้นแบบเรียนรวมและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม โดยใช้ “แนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม” มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยเน้นการพัฒนาด้วยการอบรมให้ความรู้และสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษที่ผ่านอบรมโดยผู้ศึกษาให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำ และมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เน้นให้ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษได้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทักษะด้านการอ่านและการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัญหามากที่สุด ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียน

รวมทั่วไป ด้วยความหวังว่าครูจะสามารถพัฒนาศักยภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษา ผ่านการมีพัฒนาและนิเทศติดตามจนไปสู่ความสำเร็จในระดับหนึ่ง และคาดหวังว่าผลพวงจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไปได้

วัตถุประสงค์การนิเทศ

เพื่อนิเทศติดตามการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

เป้าหมายการนิเทศ

๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ

การนิเทศติดตามแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ มีกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ได้แก่ ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ หรือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

การนิเทศติดตามแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ มีเป้าหมายเชิงคุณภาพ ได้แก่

๒.๑ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนและพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขอบเขตการนิเทศ

การนิเทศติดตามแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ มีขอบเขตการนิเทศ ดังนี้

๑. ด้านกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และนำไปใช้ของครู มี ๖ ขั้นตอน ได้แก่

๑. ขั้นเตรียมการ
๒. ขั้นจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
๓. ขั้นการนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้
๔. ขั้นการประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
๕. ขั้นการสรุปและรายงานผล
๖. ขั้นการส่งต่อ

ในการศึกษาในครั้งนี้ มุ่งเน้นพัฒนาการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากที่สุด จึงได้ศึกษา ๒ ขั้นตอน ได้แก่ ๑. ขั้นเตรียมการ และ ๒. ขั้นจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

๒. ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๓. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

บทที่ ๒

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

กรอบแนวทางการนิเทศติดตาม

ตารางที่ ๑ กรอบการนิเทศ ติดตาม

วัตถุประสงค์	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
- เพื่อนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนรวม	- ผลการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และนำไปใช้ของครู - ผลการพัฒนา นักเรียน	- โรงเรียน - แกนนำจัดการเรียนรวม - โรงเรียน - ต้นแบบการเรียนรวม	แบบนิเทศ ติดตามและประเมินผลทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

กระบวนการ และรูปแบบการนิเทศติดตาม

การพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ โดยนำผลการนิเทศแต่ละครั้งมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็นแบบพรรณนาตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การวางแผนการดำเนินงาน (Planning-P)

ผู้ศึกษาประชุมชี้แจงครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เข้าร่วมพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อหารือกันถึงการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่เป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนควรแก้ไขก่อน โดยจะระดมสมองหาความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ในเรื่องของการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยรวมทั้งร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศ สำหรับผู้ศึกษาในฐานะศึกษานิเทศก์ด้านการศึกษาพิเศษ ได้ออกแบบแผนการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ กำหนดให้มีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑. กิจกรรมประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ร่วมกับคณะผู้ร่วมนิเทศ ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ ๑ การนิเทศร่วมกับศึกษานิเทศก์ด้านการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ ๒ การนิเทศร่วมกับเพื่อนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ต่างโรงเรียน และกลุ่มที่ ๓ การนิเทศร่วมกับครูการศึกษาพิเศษจากศูนย์การศึกษาพิเศษ และนักกิจกรรมบำบัด ใช้การนิเทศด้วยใช้โปรแกรมต่าง ๆ

๒. กิจกรรมประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เข้าร่วมการวิจัย

ขั้นที่ ๒ การเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงาน (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการทำความเข้าใจกระบวนการนิเทศทั้งระบบ และวิธีการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อให้ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะ และมีเทคนิคในการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการพัฒนาครูผ่านคู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และมีการจัดทำหลักสูตร เรื่อง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นคู่มือ โดยกำหนดชั่วโมงการพัฒนาด้วยตนเอง จัดทำแบบทดสอบเรื่องการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ใบความรู้การเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กำหนดเป็น ๔ บทเรียน ได้แก่

- บทที่ ๑ ความเป็นมาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
- บทที่ ๒ องค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
- บทที่ ๓ กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
- บทที่ ๔ วิธีเขียนและตัวอย่างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

โดยมีรายละเอียดเนื้อหาการเรียนรู้ในคู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ ๑ รายละเอียดเนื้อหาการเรียนรู้ในคู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

บทที่	เนื้อหาสาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ชั่วโมงการเรียนรู้
บทที่ ๑ ความเป็นมาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- ความเป็นมาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) - ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถบอกความเป็นมา และระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	๑ ชั่วโมง

บทที่	เนื้อหาสาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ชั่วโมงการเรียนรู้
บทที่ ๒ องค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- ๘ องค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถบอกและเข้าใจองค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	๑ ชั่วโมง
บทที่ ๓ กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- เพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	๑ ชั่วโมง
บทที่ ๔ วิธีเขียนและตัวอย่างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	- วิธีเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) - ตัวอย่างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	- เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้เข้าใจ และเกิดทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	๓ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๓ การปฏิบัติงานตามแผน (Doing - D)

ผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศดำเนินการนิเทศตามปฏิทินปฏิบัติงานที่ได้ตกลงร่วมกันและกำหนดไว้ในแผนการนิเทศ โดยจะได้รับความช่วยเหลือและขอความร่วมมือจากผู้นิเทศภายนอก ๓ กลุ่ม ตามเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ การนิเทศร่วมกับศึกษานิเทศก์ด้านการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ ๒ การนิเทศร่วมกับเพื่อนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ต่างโรงเรียน และกลุ่มที่ ๓ การนิเทศร่วมกับครูการศึกษาพิเศษจากศูนย์การศึกษาพิเศษ และนักกิจกรรมบำบัด ซึ่งผู้รับการนิเทศจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัยดำเนินการจับคู่เพื่อเป็นผู้นิเทศช่วยเหลือร่วมกัน โดยจากกลุ่มตัวอย่างการ

วิจัย มีครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จำนวน ๒๒ คน จากโรงเรียน
ต้นแบบการจัดการเรียนรวม และโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม มีกำหนดการนิเทศ ดังนี้

ตารางที่ ๒ กำหนดการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการเขียนแผน

การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่อง-
ทางการเรียนรู้

ครั้งที่ นิเทศ	ช่วงระยะเวลา	รูปแบบการนิเทศ	ประเด็นการนิเทศ
๑	ตุลาคม ๒๕๖๔	นิเทศแบบรวมกลุ่ม	๑. นิเทศเพื่อศึกษาสภาพก่อนการวิจัย ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ก่อน การพัฒนา
๒	พฤศจิกายน ๒๕๖๔	นิเทศแบบจับคู่ ร่วมกับคณะผู้ร่วม นิเทศ ๓ ช่วย ๑	การนิเทศการเขียนแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านการประเมินความสามารถพื้นฐาน ของผู้เรียนตามหลักสูตร
๓	ธันวาคม ๒๕๖๔	นิเทศแบบจับคู่ ร่วมกับคณะผู้ร่วม นิเทศ ๓ ช่วย ๑	การนิเทศการเขียนแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านการ วิเคราะห์หลักสูตรและการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
๔	มกราคม ๒๕๖๕	นิเทศแบบจับคู่ ร่วมกับคณะผู้ร่วม นิเทศ ๓ ช่วย ๑	การนิเทศทักษะการเขียนแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านการเขียนแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP)

ครั้งที่ นิเทศ	ช่วงระยะเวลา	รูปแบบการนิเทศ	ประเด็นการนิเทศ
๕	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	นิเทศแบบจับคู่ ร่วมกับคณะผู้ร่วม นิเทศ ๓ ช่วย ๑	การนิเทศทักษะการเขียนแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านคุณภาพแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) และผลการจัด การศึกษา
๖	เมษายน ๒๕๖๔	นิเทศแบบรวมกลุ่ม	๑. การนำเสนอผลงานของครู ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) หลัง การพัฒนา

ขั้นที่ ๔ การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation - E)

เป็นกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยดำเนินการประเมินทั้งระบบ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินการพัฒนาครูในภาพรวม ตามลำดับของ ความสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ผลผลิตที่ได้จากการนิเทศ (Output) คือ

- ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หลังการพัฒนา
- ผลการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

๔.๒ กระบวนการดำเนินงาน (Process) คือ

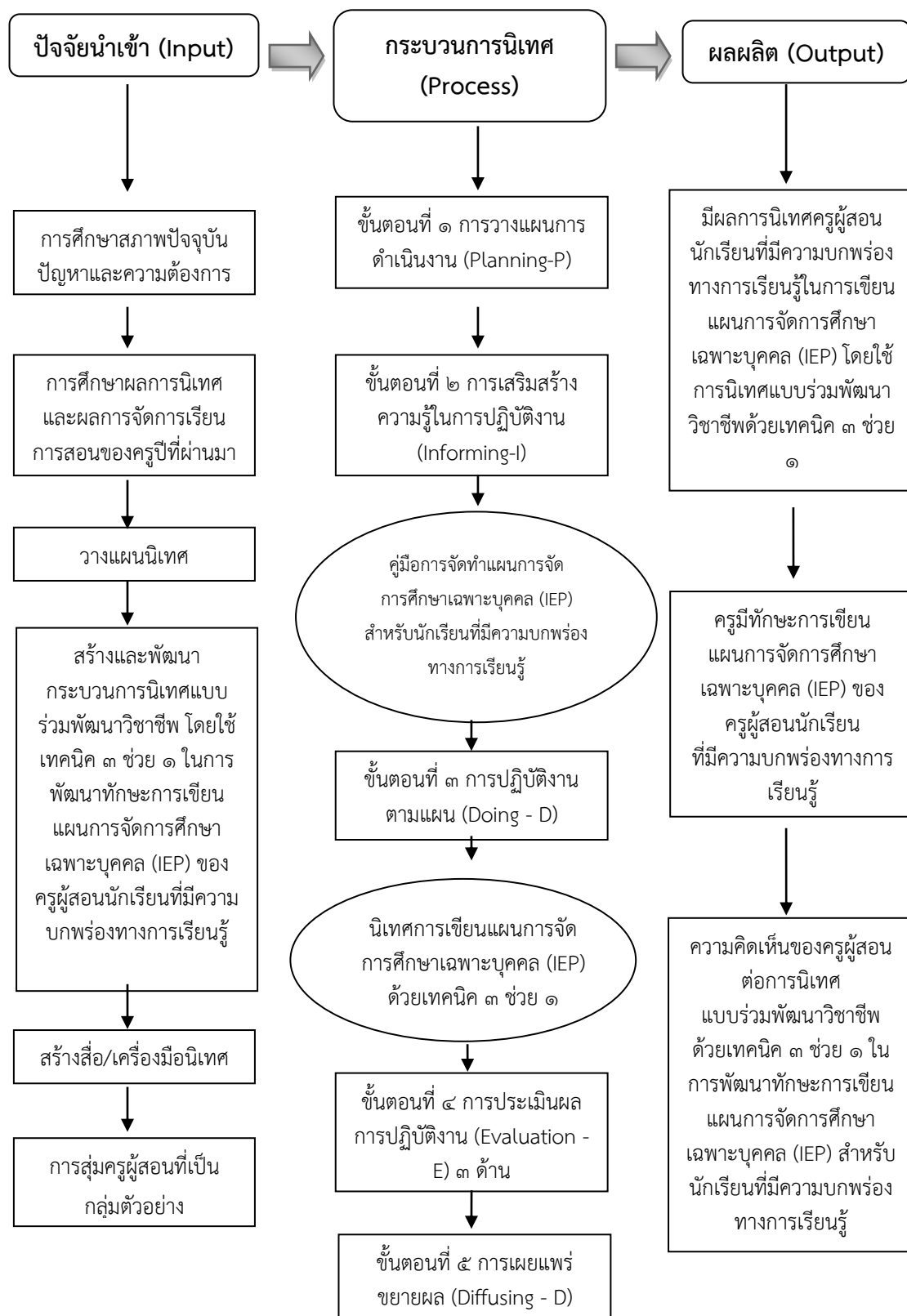
- ผลการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๔.๓ ปัจจัยป้อนเข้า (Input) คือ

- ผลการเรียนรู้ในบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้คู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ขั้นที่ ๕ การเผยแพร่ขยายผล (Diffusing - D)

เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผ่านระบบ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนนำเสนอผลงานของตนเอง ร่วมใจและการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ (Cooperating – C, Reinforcing – R) ให้แก่เพื่อนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) หลังการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑

แผนภูมิที่ ๔ กระบวนการดำเนินการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒनावิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑

เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ได้แก่

๑) แบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ซึ่งพัฒนามาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมิน ๒ กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม และกลุ่มโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน ๒๒ โรงเรียน มีทั้งหมด ๓ ขั้นตอน ได้แก่

๑. ด้านกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มี ๒ ขั้นตอน ได้แก่

๑.๑ ขั้นเตรียมการ

๑.๒ ขั้นจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

๒. ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๓. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

๒) คู่มือการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

๓) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศต่อการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรวม โดยแบบประเมินมี ๓ ตอน ได้แก่ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ ๒ การประเมินผลความพึงพอใจต่อการนิเทศ ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

เทคนิคการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ มีรูปแบบการนิเทศ โดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) แบบ ๓ ช่วย ๑ ประกอบด้วย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ การนิเทศร่วมกับศึกษานิเทศก์ด้านการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ ๒ การนิเทศร่วมกับเพื่อนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ต่างโรงเรียน และกลุ่มที่ ๓ การนิเทศร่วมกับครูการศึกษาพิเศษจากศูนย์การศึกษาพิเศษ และนักกิจกรรมบำบัด ต่อการนิเทศ ติดตามครูผู้สอน ๑ คน ซึ่งมี ๕ ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศแต่ละครั้ง (เก็จนก เอื้อวงศ์, ๒๕๕๙ : ๑๐) ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ เป็นการสร้างสัมพันธภาพบรรยากาศแห่งความร่วมมือและสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ชี้แนะหรือผู้บริหารและครูผู้รับการชี้แนะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพื่อให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักเห็นคุณค่าของการนิเทศโดยใช้การชี้แนะ และร่วมมือการปฏิบัติการด้วยสัมพันธภาพที่ดี

ขั้นที่ ๒ การกำหนดเป้าหมาย ผู้นิเทศใช้การชี้แนะต้องเอื้ออำนวยให้ครูผู้รับการนิเทศได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาตนเอง เพื่อมุ่งหวังในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพของตน ผู้นิเทศใช้คำถามเปิดเพื่อให้ครูได้บอกเล่าถึงความต้องการ ความมุ่งหวังของตน ใช้ทักษะการสร้างความรู้ความกระจ่างเพื่อให้ผู้นิเทศกำหนดเป้าหมายของตนได้ชัดเจน เช่น อาจใช้คำถามว่า “ครูคิดว่ามีอะไรบ้างที่ครูอยากพัฒนาหรือเพิ่มพูนเพื่อให้การสอนดีขึ้น ” “เป้าหมายที่ครูมุ่งหวังให้เกิดคืออะไร”

ขั้นที่ ๓ การเข้าใจสภาพเป็นจริงในปัจจุบัน ในขั้นตอนนี้ ควรมีการดำเนินการดังนี้

๑) การศึกษาและเข้าใจสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยให้ครูได้บอกเล่าถึงวิธีการทำงานและผลที่เกิดขึ้นร่วมกันพิจารณาร่องรอยการทำงาน เช่น แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สื่อการสอน และผลงานของนักเรียน รวมทั้งการเข้าสังเกตการสอน

๒) การเปิดโอกาสให้ครูได้ทบทวน ประเมินการปฏิบัติงานของตน ซึ่งอาจใช้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การสอนที่เพิ่งจบไป ผลงานนักเรียนที่มีอยู่ มาใช้ประกอบการประเมิน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ครูทบทวนการทำงานและสะท้อนผลการทำงานว่าตนเองใช้ความรู้ ความเข้าใจไปสู่การปฏิบัติอย่างไร โดยอาจใช้คำถาม เช่น “การสอนที่ผ่านมามีจุดเด่นอะไรบ้าง” หรือ “ถ้าต้องการพัฒนาให้ดีขึ้นอีกจะปรับเปลี่ยนอย่างไร”

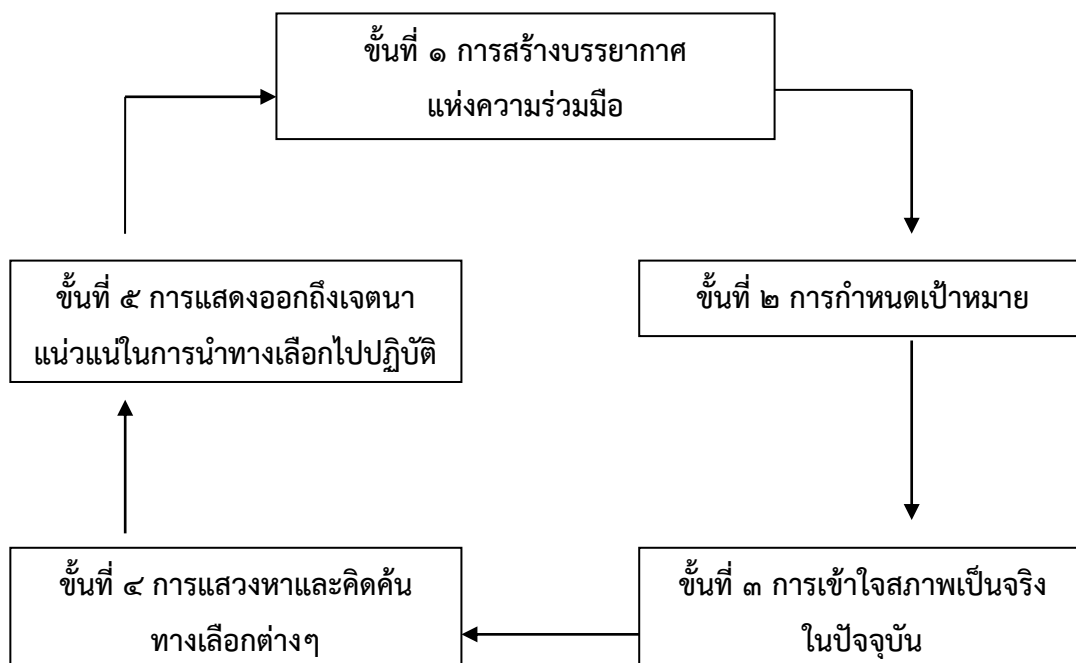
๓) ผู้นิเทศช่วยให้ครูได้พิจารณาช่องว่างระหว่างเป้าหมายและสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันว่าแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อให้ตระหนักขึ้นในตนเองได้ชัดเจนขึ้น และช่วยให้ครูใช้เป็นข้อมูลที่จะนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาและพัฒนา ได้ดียิ่งขึ้น เช่น “ครูคิดว่ามีสิ่งใดที่ครูต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนามากยิ่งขึ้น” โดยผู้นิเทศ ร่วมกันทบทวนเนื้อหาและแนวทางปฏิบัติจากชุดฝึกอบรมเรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนรวมเพื่อ ครูผู้สอนทางการศึกษาที่รับการนิเทศได้รับทราบแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ ๔ การแสวงหาและคิดค้นทางเลือกต่างๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายผู้ นิเทศเอื้ออำนวยให้ครูได้แสวงหา คิดค้น และพิจารณาทางเลือกกว่าเป็นทางเลือกที่สามารถ นำไปสู่การปฏิบัติงานที่จะทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้สำเร็จลุล่วงไปได้ โดยผู้นิเทศต้องให้ ผู้รับการนิเทศพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการพัฒนา และเครื่องมือในการพัฒนาให้มีความ เหมาะสม เพื่อจะสร้างความมั่นใจได้ว่าทางเลือกนั้นสามารถนำไปปฏิบัติแล้วบรรลุเป้าหมาย

ขั้นที่ ๕ การแสดงออกถึงเจตนาแน่วแน่ในการนำทางเลือกไปปฏิบัติ การช่วยให้ ครูผู้รับการนิเทศโดยการชี้แนะได้แสดงออกอย่างชัดเจนว่า มีเจตนาแน่วแน่ที่จะนำทางเลือก ไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย โดยชักชวนให้ผู้รับการนิเทศได้วางแผนการดำเนินการโดย ละเอียดยาวจะดำเนินการเมื่อไร ที่ไหน และดำเนินการกับใคร พิจารณาแนวโน้มของอุปสรรค ที่อาจเกิดขึ้นที่ทำให้การดำเนินการถึงทางตันรวมถึงวิธีการที่จะธำรงรักษาให้การดำเนินการ มีความก้าวหน้า หลังจากการนิเทศโดยใช้การชี้แนะยุติลง

ในการนิเทศ ได้ดำเนินการนิเทศโดยใช้รูปแบบการนิเทศโดยการชี้แนะ (Coaching) โดยมีการนิเทศชี้แนะในรูปแบบของการชี้แนะเป็นรายบุคคล (Individual

Coaching) และการชี้แนะเป็นกลุ่ม (Team Coaching) ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒ ขั้นตอนการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศ

ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ มีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดประชุมคณะผู้นิเทศ เพื่อทบทวนทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ใน

โรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ โดยใช้คู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม ก่อนนำไปใช้จริงในการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนจัดการเรียนรวม

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ทำหนังสือแจ้งกำหนดการให้แก่โรงเรียนจัดการเรียนรวมที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนและการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๓. ผู้นิเทศทำการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และบันทึกผลการดำเนินงานตามแบบบันทึกแบบนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ

๔. ผู้นิเทศดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ และการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ โดยใช้คู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

บทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการนิเทศ

๑. บทบาทของบุคลากรการนิเทศ

บุคลากรการนิเทศ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และ คณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งมีบทบาทและภารกิจสำคัญ ดังนี้

๑. ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระที่จำเป็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียน การสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อการส่งเสริม พัฒนา ให้ความ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดการพัฒนาดตนเอง สามารถจัดการเรียนการสอน ตามกระบวนการทางศึกษาพิเศษในการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. บทบาทในการใช้นวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาพัฒนาศักยภาพ ครูผู้สอนส่งเสริมให้ครูมีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพนำมาปรับใช้ให้ เหมาะสมกับกิจกรรม

๓. บทบาทในการจัดอบรม มีการจัดอบรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอบรม เชิงปฏิบัติการ การสัมมนา อภิปรายกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีสื่อการ นิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอน เช่น คู่มือการอบรม คู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

๔. ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานบทบาทในการ ติดตามประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ครูพัฒนาศักยภาพได้ดีขึ้น การประเมินเพื่อนำผลที่ได้มา ปรับปรุงแก้ไข ให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์

๒. บทบาทครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

๑. ศึกษาเอกสารคู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ให้เข้าใจ และใช้เป็นแนวทางการ ดำเนินการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนเฉพาะบุคคลและเหมาะสมกับความต้องการ จำเป็นพิเศษ

๒. คัดกรองความบกพร่องทางการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

๓. จัดเตรียมสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยร่วมกันจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ เช่น หนังสือ กระดาษ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ เพื่อบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล

๔. ให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้ดำเนินไปตามกระบวนการของการเรียนการสอน

๕. พัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๖. ประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียนในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล

๗. สังเกตความก้าวหน้า บันทึกข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวก

๘. บันทึกผลการเรียนรู้ โดยการวัดและประเมินผลนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามที่แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) กำหนดไว้

๓. บทบาทผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๑. มีการกำหนดนโยบาย/วางแผนโครงการเพื่อพัฒนา/ ส่งเสริมการดำเนินการจัดการเรียนรวม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และแผนการพัฒนาคณาภพการจัดการเรียนรวม โดยใช้แนวทางบริหารจัดการเรียนรวมรูปแบบ SEAT และ SBM

๒. ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากร

๓. มีการสำรวจ ตรวจสอบ ศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนา ส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง

๔. เปิดโอกาสให้คณะครูในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

๕. เปิดโอกาสการให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

๖. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ ช่วยสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย

๗. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนต่อผู้ปกครองและชุมชน

๘. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จากการดำเนินการจัดการเรียนร่วม/เรียนรวมของสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ

๙. มีการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในระหว่างดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๑๐. มีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และรายงานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๔. บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/วางแผนโครงการเพื่อพัฒนา/ ส่งเสริมการดำเนินการจัดการเรียนรวม

๒. ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร

๓. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

๔. มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

๕. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ ช่วยสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย

๖. มีส่วนร่วมในการติดตามการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ

บทที่ ๓

แผนการนิเทศและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

แผนการนิเทศ

สำหรับการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ครั้งนี้ ได้ใช้กระบวนการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ มีแผนการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ โดยใช้คู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม ดังนี้

จุดประสงค์ การนิเทศ	เรื่อง/สาระ การนิเทศ	กิจกรรม	สื่อ/เครื่องมือ นิเทศ	แนวทาง การติดตาม/ ประเมินผล	ผู้รับ การนิเทศ
เพื่อนิเทศติดตาม การเขียนแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) ของ ครูผู้สอนนักเรียนที่ มีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ ระดับชั้น ประถมศึกษา ๑- ๖ ในโรงเรียนจัดการ เรียนรวม โดยใช้ การนิเทศแบบร่วม พัฒนาวิชาชีพด้วย เทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการ เรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต ๑	- ผลการจัดทำแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) และนำ แผนไปใช้ของครู - ผลการพัฒนานักเรียน - ความคิดเห็นของผู้รับ การนิเทศ	<u>ขั้นการวางแผนการ ดำเนินงาน (Planning-P)</u> ๑. ศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท และการดำเนินงาน ด้านการศึกษาพิเศษใน โรงเรียนที่เป็นเป้าหมาย จากแบบนิเทศ ติดตามการ จัดการเรียนการสอน นักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ ๒. จัดทำแผนการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ และ เครื่องมือการนิเทศติดตาม ผลการดำเนินการจัดการ เรียนการสอนของครูผู้สอน ทางการศึกษาพิเศษ <u>ขั้นการเสริมสร้างความรู้ใน การปฏิบัติงาน (Informing- I)</u> ๓. จัดกิจกรรมอบรมการ เขียนแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) ของ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเรียนรู้ <u>ขั้นการปฏิบัติงานตามแผน (Doing - D)</u> ๔. ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอน นักเรียนที่มีความบกพร่อง	- แบบนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล ทักษะการเขียน แผนการจัด การศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) ของครูผู้สอน นักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ ระดับชั้น ประถมศึกษา ในโรงเรียน จัดการเรียนรวม - แผนการนิเทศ - คู่มือการนิเทศ	- การบันทึก การนิเทศ - การนิเทศชั้น เรียน - การ สัมภาษณ์/ สอบถาม - การประชุม ปฏิบัติการ, สัมมนา, อบรม ฯลฯ	- โรงเรียน จัดการ เรียนรวม

คู่มือการการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สพป.เชียงราย เขต ๑

จุดประสงค์ การนิเทศ	เรื่อง/สาระ การนิเทศ	กิจกรรม	สื่อ/เครื่องมือ นิเทศ	แนวทาง การติดตาม/ ประเมินผล	ผู้รับ การนิเทศ
		ทางการเรียนรู้ของครูผู้สอน ทางการศึกษาพิเศษ โดยจะ ได้รับความช่วยเหลือและขอ ความร่วมมือจากผู้นิเทศ ภายนอก 3 กลุ่ม ตาม เทคนิค 3 ช่วย 1 <u>ขั้นการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน (Evaluation - E)</u> ๕. ให้กำลังใจ และ ประเมินผล ตรวจสอบผล การนิเทศ และติดตามผล การนิเทศ <u>ขั้นการเผยแพร่ขยายผล (Diffusing - D)</u> ๖. นำผลการนิเทศมา ปรับปรุงและพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรวม (A:Act)			

แนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ

การพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ มีกิจกรรมการนิเทศ ๓ กิจกรรม ดังนี้

๑. กิจกรรมการนิเทศโดยการเยี่ยมชั้นเรียน
๒. กิจกรรมการนิเทศโดยการให้คำปรึกษาแนะนำ
๓. กิจกรรมการนิเทศโดยการศึกษาดูงานเชิงวิชาการ

๑. กิจกรรมการนิเทศโดยการเยี่ยมชั้นเรียน

ความหมายการเยี่ยมชั้นเรียน

การเยี่ยมชั้นเรียน หมายถึง การที่ผู้นิเทศไปพบและสังเกตการณ์ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนรวม โดยสังเกตการดำเนินการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้นิเทศและครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษร่วมกันพัฒนาการดำเนินการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

วิธีปฏิบัติในการเยี่ยมชั้นเรียน

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศเยี่ยมชั้นเรียน คือ การจัดการเรียนสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในชั้นเรียนรวมตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
๒. การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ โดยเข้าเยี่ยมนิเทศชั้นเรียนรวม ตรงตามเวลาที่กำหนด

๓. การพูดคุย สนทนา / ประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหาร และ ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยให้ความเป็นกัลยาณมิตร เพื่อสร้างเจตคติที่ดีและสร้างความตระหนักในการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ร่วมกัน

๔. วิเคราะห์ผลการนิเทศเยี่ยมชั้นเรียน โดยให้ผลย้อนกลับ (Feedback) สำหรับ ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ เพื่อการพัฒนา และให้คำแนะนำเพื่อให้ครูนำผลการนิเทศเยี่ยมชั้นเรียน มาปรับปรุงแก้ไขในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยผู้นิเทศใช้แบบบันทึกการนิเทศติดตาม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนักเรียนตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๒. กิจกรรมนิเทศโดยการให้คำปรึกษาแนะนำ

ความหมายการให้คำปรึกษาแนะนำ

การให้คำปรึกษาแนะนำ หมายถึง การพบปะกันระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในชั้นเรียนรวม เพื่อให้ผู้นิเทศ ได้ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในชั้นเรียนรวม ซึ่งอาจกระทำได้หลายวิธี เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานได้ก้าวหน้า สามารถจัดการเรียนสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูในชั้นเรียนรวมได้อย่างมีคุณภาพ

วิธีปฏิบัติในการให้คำปรึกษาแนะนำ

๑. การจัดการเรียนสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในชั้นเรียนรวมใช้วิธีการให้คำปรึกษาแนะนำ ทั้งแบบไม่เป็นทางการ เช่น การใช้การสื่อสารทางโทรศัพท์ การสนทนาสอบถามปัญหาที่ครูผู้สอนไม่เข้าใจ รวมถึงการพบปะอย่างไม่เป็นทางการของผู้นิเทศและครูผู้สอน และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เป็นต้น

๒. การใช้วิธีการให้คำปรึกษาแนะนำอย่างเป็นทางการ โดยใช้เทคนิคการสอนแนะ (Coaching Techniques) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญการ/ผู้เชี่ยวชาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติงานในการนำเทคนิคนี้ไปใช้ ผู้นิเทศควรมีแนวทางดำเนินการ คือ

๒.๑ ผู้นิเทศต้องให้คำชมเชยชื่นชมเพื่อให้ผู้รับการนิเทศเปิดใจ และยอมรับ แล้วเขาก็พร้อมที่จะรับฟัง

๒.๒ สทนหาสอบถามถึงสภาพการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะจากผู้รับการนิเทศ การถามในขั้นนี้ ทำให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจว่า ผู้นิเทศยินดีรับฟังเหตุผลของเขา และเขารู้สึกว่าผู้นิเทศต้องการมาให้ความช่วยเหลือ มีจิตใจเปิดกว้าง และการสื่อสารเป็นแบบคู่ปรึกษามากกว่าแบบเจ้านายกับลูกน้อง

๒.๓ ผู้นิเทศจะเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้รับการนิเทศ โดยสื่อสารให้เข้าใจที่ดีต่อกันในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๒.๔ สาธิต บางครั้งการอธิบายและตอบคำถาม อาจไม่ชัดเจนเพียงพอ จึงอาจสาธิตหรือยกตัวอย่าง ยกเหตุการณ์ มาแสดงให้เห็นจริง เช่น การยกตัวอย่างการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูที่ประสบผลสำเร็จในการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นต้น

๓. ในการให้คำแนะนำปรึกษาที่เป็นทางการผู้นิเทศมีการบันทึกการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษอย่างเป็นทางการ โดยใช้แบบนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๓. กิจกรรมการนิเทศโดยการศึกษาเอกสารทางวิชาการ

ความหมายการศึกษาเอกสารทางวิชาการ

การศึกษาเอกสารทางวิชาการ หมายถึง การมอบเอกสารคู่มือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ให้ผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนรวมจากการอบรมไปศึกษาเพิ่มเติมแล้วนำความรู้นั้นมาดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

วิธีปฏิบัติในการศึกษาเอกสารทางวิชาการ

๑. มอบเอกสารคู่มือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ให้ผู้รับการนิเทศ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง จากเอกสารและนำความรู้ที่ได้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๒. ผู้รับการนิเทศ ศึกษาเอกสารและสรุปย่อ ความรู้ที่ได้จากเอกสาร วางแผนการนำความรู้ที่ได้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามคู่มือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๓. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนของตนเอง โดยมีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๔. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวมตามรูปแบบการบริหารโดยใช้โครงสร้าง SEAT และ SBM เพื่อพัฒนาคุณภาพตามดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางคู่มือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

๕. ผู้นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรวม โดยใช้แบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยใช้คู่มือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม เพื่อนำผลให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง. (๒๕๔๕). กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๘๕ ก ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
(๒๕๕๔). พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ ฉบับ
อ้างอิง (ปรับปรุงครั้งที่ ๖). กรุงเทพฯ: ดีสุวรรณชัยพลายเซอร์วิส.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กองการรับส่งสินค้าและพัสดุ
ภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- _____. (๒๕๕๐). คู่มือการขอรับเงินอุดหนุน เพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ
บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยใช้ระบบคุบอง. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (๒๕๕๑). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๑. (อัดสำเนา).
- _____. (๒๕๕๒). ๒๕๕๒ ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (๒๕๕๒). ประกาศ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา.
ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (๒๕๕๒). ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ
บุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๒. ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๕๕๒. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (๒๕๕๖). ประกาศคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการ
ศึกษา เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับรองบุคคลของสถานศึกษาว่าเป็นคน
พิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (๒๕๕๖). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒).
กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____. (๒๕๕๘). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๒, สำนักงาน. (๒๕๖๑). ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๒.แพร่ : กลุ่มนโยบาย และแผนงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๒
- _____. (๒๕๖๑). รายงานข้อมูลนักเรียนพิการ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๒.แพร่ : กลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๒
- ชูชัย สมितिไกร. (๒๕๕๔). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (๒๕๕๑). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ: วิทยาพัฒน์.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๐).แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและ การพัฒนาศักยภาพ สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษา พิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (๒๕๕๑). แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการพัฒนาศักยภาพ สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรง พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (๒๕๕๑). แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการพัฒนาศักยภาพ สำหรับบุคคลออทิสติกของศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (๒๕๕๐). แนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการพัฒนาศักยภาพ สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (๒๕๕๖). คู่มือการอบรมตามหลักสูตรผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา ตามประกาศกระทรวงฯ. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

_____. (๒๕๕๗). คู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

_____. (๒๕๕๘). แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา (ฉบับทดลอง). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

ภาคผนวก

**แบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
โดยใช้รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑**

คำชี้แจง ให้ผู้นิเทศบันทึกพฤติกรรมการทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอน
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนทางการศึกษาพิเศษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่
๑ – ๖ ตามความเป็นจริงโดยพิจารณาจากประเด็นที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ
ระดับ ๕ แปลความหมายว่า ครูมีการปฏิบัติตามประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ ๔ แปลความหมายว่า ครูมีการปฏิบัติตามประเด็นอยู่ในระดับมาก
ระดับ ๓ แปลความหมายว่า ครูมีการปฏิบัติตามประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ ๒ แปลความหมายว่า ครูมีการปฏิบัติตามประเด็นอยู่ในระดับน้อย
ระดับ ๑ แปลความหมายว่า ครูมีการปฏิบัติตามประเด็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้รับการนิเทศ ..... โรงเรียน.....

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑.ขั้นเตรียมการ					
๑.๑ การรวบรวมข้อมูล					
๑.๑.๑ มีการสัมภาษณ์สอบถามข้อมูลผู้เรียนจากผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง					
๑.๑.๒ มีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน					
๑.๑.๓ มีการรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง					
๑.๑.๔ มีการทำความเข้าใจสถานะของผู้เรียนกับผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑.ขั้นเตรียมการ					
๑.๒ การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา					
๑.๒.๑ มีการขออนุญาตผู้ปกครอง					
๑.๒.๒ มีการใช้แบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ					
๑.๒.๓ มีการใช้แบบคัดกรองของหน่วยงานอื่นๆเพิ่มเติม					
๑.๒.๔ มีผู้คัดกรองไม่น้อยกว่า ๒ คน					
๑.๒.๕ ร่วมมือกับคณะสหวิชาชีพในการคัดกรอง					
๑.๒.๖ มีการคัดกรองเพิ่มเติมจากการรับรองโดยแพทย์หรือ ระบุไว้ในบัตรประจำตัวคนพิการ					
๒. ขั้นจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล					
๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ					
๒.๑.๑ มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของสถานศึกษา					
๒.๑.๒ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลครบตามองค์ประกอบของประกาศกระทรวงฯ					
๒.๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ได้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน					
๒.๒ ตรวจสอบหรือประเมินความสามารถพื้นฐาน					
๒.๒.๑ มีการตรวจสอบหรือประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย					
๒.๒.๒ มีการตรวจสอบหรือประเมินความสามารถพื้นฐานด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตร					
๒.๒.๓ นำผลการตรวจสอบหรือประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนมาวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					
๒.๒.๔ มีการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนเพื่อนำมาวางแผนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					

คู่มือการการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สพป.เชียงราย เขต ๑

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	๕	๔	๓	๒	๑
๒.๒.๕ มีการตรวจสอบรายการสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)					
๒.๓ จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)					
๒.๓.๑ มีการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) ตามองค์ประกอบทั้ง ๘ ข้อ					
๒.๓.๒ นำผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน มาวิเคราะห์เป็นจุดเด่น จุดด้อย ได้สอดคล้องกับ ผลการประเมิน					
๒.๓.๓ มีการนำผลการวิเคราะห์จุดด้อยของผู้เรียนนำมา กำหนดเป้าหมายระยะยาว ๑ ปี					
๒. ขั้นตอนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล					
๒.๓ จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) (ต่อ)					
๒.๓.๔ มีการนำเป้าหมายระยะยาว ๑ ปี มาวิเคราะห์ เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น) ได้อย่างสอดคล้อง					
๒.๓.๕ กำหนดเกณฑ์ เครื่องมือและวิธีการประเมินผลได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น)					
๒.๓.๖ มีการกำหนดความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น)					

บันทึกพฤติกรรม (เพิ่มเติม)

๑. ด้านกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และนำไปใช้ของครู

๑. ขั้นเตรียมการ

.....

.....

๒. ขั้นจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

.....

.....

๓. ขั้นการนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้

.....

.....

๔. ขั้นการประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

.....

.....

๕. ขั้นการสรุปและรายงานผล

.....

.....

๖. ขั้นการส่งต่อ

.....

.....

๒. ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียน

พฤติกรรมการเรียนรู้

.....

.....

๓. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้รับการนิเทศ
เรื่อง การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศฉบับนี้ ใช้ ☐ เมื่อสิ้นสุดการนิเทศ
๒. ครูผู้รับการนิเทศเป็นผู้ประเมินและโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับสภาพความพึงพอใจที่ได้รับ
๓. ระดับความคิดเห็น มี ๕ ระดับ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๑) ดังนี้
  - ๕ หมายถึง มากที่สุด
  - ๔ หมายถึง มาก
  - ๓ หมายถึง ปานกลาง
  - ๒ หมายถึง น้อย
  - ๑ หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

- ๑.๑ เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- ๑.๒ ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหาร ☐ ครู ☐ พี่เลี้ยงเด็กพิการ ☐ ผู้ปกครองนักเรียน
☐ ชุมชน ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ ๒ ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการประเมิน	๕	๔	๓	๒	๑
๑. คู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีความเหมาะสมและน่าศึกษา					
๒. คู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีความชัดเจน					
๓. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหากิจกรรมในคู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีความเหมาะสมและน่าสนใจ					
๔. เนื้อหา จุดประสงค์ และกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน					
๕. คู่มือการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีการเรียงลำดับขั้นตอนง่ายต่อการเรียนรู้					
๖. แนวทางการนิเทศออนไลน์แบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ มีความเหมาะสมกับหัวข้อในการพัฒนา					
๗. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รวมทั้งยังช่วยในการกระตุ้นและพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้น					
๘. การพัฒนาทักษะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพด้วยเทคนิค ๓ ช่วย ๑ มีประโยชน์และสามารถนำจากการนิเทศไปประยุกต์ใช้ในการเขียนแผน IEP ได้เป็นอย่างดี					
๙. เวลาที่ใช้ในการศึกษาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม					
๑๐. เทคนิคการนิเทศแบบ ๓ ช่วย ๑ สามารถช่วยเหลือครูผู้สอนในการพัฒนาการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**รายชื่อคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมและจัดทำรูปเล่ม
คู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1**

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. นายสมบุรณ์ ธรรมลังกา   ผู้อำนวยการ สพป.เชียงราย เขต 1
2. นายบุญล้อม โสภาพรม   รองผู้อำนวยการ สพป.เชียงราย เขต 1
3. นายปริญญา ณ วันจันทร์   รองผู้อำนวยการ สพป.เชียงราย เขต 1
4. นายสมคิด อุดปิน   รองผู้อำนวยการ สพป.เชียงราย เขต 1
5. นายพิสิฐ ไชยชนะ   รองผู้อำนวยการ สพป.เชียงราย เขต 1

คณะกรรมการจัดทำรายงาน เรียบเรียง และจัดทำรูปเล่ม

1. นางเพ็ญศรี เตชนันท์   ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
2. นางพิมพ์า ตามี   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
3. นายบุรชาติ ศิริเป็ง   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม

1. นางเพ็ญศรี เตชนันท์   ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
2. นายวสันต์ ปัญญา   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
3. นายสมเกียรติ์ แสงทองล้วน   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวสายสวลี วิทยากัค   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
5. นางสาวธนาธิกร ปั่นเทียน   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
6. นางพิมพ์า ตามี   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
7. นางสาวลักษ์ รัตนชูวงศ์   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
8. นางกัลยา ยงยศ   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
9. นางณัฐภรณ์ ท้าวแพทย์   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
10. นางจิราพร มงคลคำ   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
11. นายบรรพต ชันคำ   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
12. นางพวงพร นิลนิยม   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
13. นางจิราวรรณ ศรีนิล   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
14. นางสาวธิดาจันทร์ ทะปาละ   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
15. นางสาวอิชยาพัฒน์ มณีรัตน์   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

รายชื่อคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมและจัดทำรูปเล่ม
คู่มือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

16. นางสาวรัชฎา อภิวงศ์งาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
17. นายบุรชาติ ศิริเป็ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
18. นายเสกสรรค์ สิริวัน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
19. นางสาวนารีรัตน์ อิน้อยธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

**กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศียงราช เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ**